

אוניברסיטת חיפה

בית הספר לאמנויות
החוג למוסיקה

יום ד', 12 במרס 2014, בשעה 19:30,
במשכן לאמנויות ע"ש ד"ר ראובן הכט, קומה אפס

אנסמבל ניקל

פרנק ורנר (Frank Wörner), בס
פאטריק שטאדלר (Patrick Stadler), סקסופונים
רטו שטאוב (Reto Staub), פסנתר

קטע אלתור בנגינת סקסופון ופסנתר

פיירלואיג'י בילונה (Pierluigi Billone): *Ke. An-Cerchio* (לקול נמוך) (1995/2003)

חיה צ'רנובין: *FardanceCLOSE* לפסנתר (2012)

The last leaf לסקסופון סופרינינו (2011)

Algae (אצות), מונודרמה לבס ולפסנתר (2009)

משך הקונצרט כשעה וחצי

היצירה נהגתה כמסע מחקר וכדרך. כל תחנה בדרך היא מעגל: רגע יחיד במינו, הנפתח באופן ריטואלי ושב ונסגר; רגע ה"חופר" חלל בתוככי הקול והזמרה. המלוס שפותח את היצירה הוא מזמור יווני עתיק מוכר. הוא מופיע כאן בשינויים מסוימים. הוא משמש נקודה קבועה, והמוסיקה יכולה רק להתרחק ממנו.

נום, אתה הלוקח מכאן את הילדים

קח הלאה גם את זה

נתתי לך אותו קטן מאוד

הבא לי אותו גדול בחזרה

גדול כהר

גבוה כברוש

ששלוט על מזרח ומערב.

אחר כך עובר הקול לממד אחר, תוך אבדן הזהות. המבצע אמון בו-זמנית על שני תפקידים – זמרה ופעולות נקשניות. יש אפוא שני מישורים הקשורים זה לזה, אך נפרדים. כתוצאה מכך נעשית משימת האינטרפרטציה קשה ומסובכת במיוחד. אני נפעם מן הזמר המבצע ואסיר תודה לו.

במהלך הזמן משתנים התפקידים: הקול מקבל על עצמו תפקיד של כלי-נקישה; הגונג שעל גופו של הזמר מתחיל "לשיר", על ידי magic balls המפיקים מן המתכת גובהי צליל (ובכך משמשים אולי כ"לשון" של הגונג). ביחסי הגומלין שבין שני התפקידים, המחליפים זה את זה ומבטלים זה את זה, הגורם היציב היחיד הוא גופו של המבצע – זהו להלכה חלל פתוח וריק, חדור צלילים. זוהי נקודת מבט המתרחקת מן הקונספציה של קול וזמרה, הטיפוסית למסורת הקלאסית-רומנטית שלנו.

עוד סימן קל למתח הריטואלי ביצירה זאת נעוץ בשמה, שקוראים בלי קול: דמנטריוס רפסטריוס (Dementrios Efstarios) הוא דמטריו סטראטוס (Demetrio Stratos) – אמן קול איטלקי אקספרימנטלי, שמת ב-1979, ואשר הקדיש את חייו לגילוי הקול. המזמור היווני שבתחילת היצירה מופיע גם באחת מיצירותיו – Gerontocrazia. חוב מאוחר והכרחי, והמעגל נסגר.

(פיירלואיג'י בילונה)

פיירלואיג'י בילונה נולד באיטליה ב-1960. כיום הוא מתגורר בווינה. למד קומפוזיציה אצל סלבטורה שארינו

(Salvatore Sciarrino) ואצל הלמוט לאכנמן (Helmut Lachenmann). בשנים 2006-2008 ובשנים 2010-2012 לימד באוניברסיטה לאמנויות בגראץ (Graz), אוסטריה. ב-2009 לימד בבית הספר הגבוה למוסיקה בפרנקפורט. בילונה הוא מדריך מבוקש של כיתות אמן בקומפוזיציה הנערכות ברחבי אירופה ובארצות-הברית. זכה בפרסים חשובים, וביניהם פרס העיר שטוטגרט (1993), פרס בתחרות ע"ש בוזוני (ברלין, 1996), פרס המוסיקה הבינלאומי של וינה (2004), פרס על-שם ארנסט קרנק (Ernst Krenek; וינה, 2006) ופרס מטעם קרן ארנסט פון זימנס (מינכן, 2010).

חיה צ'רנובין (נולדה ב-1957):

Fardance CLOSE לפסנתר (2012)

מהו מחול? האם זהו המחול המגיע ממרחקים, אשר שרידיו מסובכים מכפי שניתן לפענחם, מחול אשר נישא על ידי משב רוח כאשר עמדת בדד והקשבת למסיבה לילית רחוקה? או שזהו מחול קרוב כל כך שההלמות הכבדה מרתקת את האזניים לפרט מעוות החוזר ונשנה? כל אחד מהם אינו בר-ריקוד מבחינת הרגליים, אולם שניהם רוצים לרקוד עם הדמיון, ולהוליך שולל את מושגי המרחק והקרבה.

(חיה צ'רנובין)

חיה צ'רנובין:

The last leaf לסקופון סופרנינו (2011)

חיה צ'רנובין:

Algae (אצות), מונודרמה לבס ולפסנתר (2009)

טקסט: וילנד הובן (Wieland Hoban)

היצירה אצות מעבירה אל מישור השפה והמוסיקה את המבנה של האורגניזמים בעלי התאים הקטנטנים, המתחברים לשטיחים רחבים צפים רחבים. קרעי מילים באנגלית ובגרמנית מחוללים אווירה ניאו-אקספרסיוניסטית בתפקיד הבס. תפקיד הפסנתר מתקדם בהתחלה במהירות, בצלילים נקישתיים, ופונה לבסוף לעבר צלילים רומנטיים: "ועתה, הנח לי לישון עם הפרחים, מאחורי העשבים, הרחק מן האור, מתחת למים."

(חיה צ'רנובין)

חיה צ'רנובין נולדה ב-1957 בקריית-חיים. החלה את לימודי הקומפוזיציה שלה באקדמיה למוסיקה ע"ש רובין בתל-אביב, אצל אבל ארליך ויצחק סדאי, והשלימה אותם ב-1982. בשנים 1983-1985 למדה בברלין אצל המלחין דיטר שנבל (Dieter Schnebel). אחר כך למדה בבארד קולג' בניו-יורק (Bard College) אצל אלי ירדן וג'ון טאואר (John Tower). בשנת 1993 השלימה את לימודי הדוקטורט באוניברסיטת סן דייגו בקליפורניה, בהנחיית בריאן פרניהו (Brian Ferneyhough) ורוג'ר ריינולדס (Roger Reynolds). עבודתיה זיכו אותה בפרסים ובמענקי מחקר רבים. יצירותיה בוצעו בעשרות פסטיבלים ברחבי העולם על ידי מיטב המבצעים בתחום המוסיקה החדשה, וביניהם אנסמבל מודרן (Ensemble Modern), התזמורת הפילהרמונית של מינכן ואנסמבל רשרש (ensemble recherché). נוסף לעבודתה הקומפוזיטורית, צ'רנובין פיתחה קריירה כמרצה וכמורה לקומפוזיציה. היא לימדה באוניברסיטאות אחדות ובמוסדות אקדמיים ברחבי העולם, וביניהם אוניברסיטת סן דייגו, האוניברסיטה למוסיקה ולאמנויות הבימה בווינה, אקדמיית Schloss Solitude בשטוטגרט, גרמניה, וקורסי הקיץ למוסיקה חדשה בדרמשטט. כיום היא פרופסור לקומפוזיציה באוניברסיטת הארווארד.

אנסמבל ניקל

אנסמבל ניקל נוסד ב-2006 על ידי נגן הגיטרה ירון דויטש ונגן הסקסופונים גן לב. הוא פועל במתכונת של רביעייה קאמרית ובה סקסופון, גיטרה חשמלית, כלי נגישה ופסנתר. ההרכב עוסק בביצוע מוסיקה חדשה. יצירות נכתבות במיוחד בשבילו והוא מבצע בכורות של מלחינים ותיקים וצעירים כאחד (פיליפ אורל, מרק אנדרה, סיון כהן אליאס, ראובן סרוסי, חיה צ'רנובין ועוד).

קונצרטים של אנסמבל ניקל נערכים בישראל במרכז למוסיקה ע"ש פליציה בלומנטל בתל-אביב ובאוניברסיטת חיפה. האנסמבל השתתף בפסטיבלים למוסיקה חדשה (דונאואשינגן, דארמשטט ועוד); הפיק בשנים האחרונות את "צליל מעודכן" – פסטיבל וקורס קיץ בינלאומי להלחנה ולביצוע של מוסיקה חדשה, ואירח בישראל סולנים ומלחינים מחו"ל.

(רוני ברנר)

הקונצרט הבא:

יום ראשון, 19 במרס 2014, 19:00, המשכן לאמנויות ע"ש ד"ר ראובן הכט, אודיטוריום 207

רסיטל גיטרה, בנגינת פבל שטסקי

בתכנית יצירות מאת אלונסו מודארה, באך, אוגוסטין באריוס-מנג'ורה, וילה-לובוס, ד' סקרלטי ועוד

הכניסה חפשית

אנסמבל ניקל ישוב ויתארח בחוג למוסיקה ב-18 במאי 2014, במסגרת "סדרת הקונצרטים האוניברסיטאית"

לקבלת הזמנות לכל אירועי בית הספר לאמנויות – קונצרטים, תערוכות והצגות –

כתבו בבקשה ל- [gmichal@univ.haifa.ac.il](mailto:gmicahal@univ.haifa.ac.il) והצטרפו לרשימת התפוצה.

בית הספר לאמנויות אוניברסיטת חיפה

המשכן לאמנויות אוניברסיטת חיפה